

สิ่งมีชีวิต

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๒๗๙๒. เรื่อง “ทำอย่างนี้ถูกไหมคะ”

กราบเรียนหลวงพ่อกุญ มีโอกาสขอความเมตตาหลวงพ่อกุญช่วยสั่งสอนด้วยค่ะ ลูกอายุใกล้ ๕๐ แล้ว ไม่มีครอบครัว อยู่กับพ่อแม่และน้องสาว ตัวลูกป่วยหนักเป็นโรคมะเร็งตัวเอง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ แต่ตอนนี้อาการดีขึ้น โรคสงบตัว แต่ต้องกินยาควบคุมอาการค่ะ ทำงานได้ แต่มีภาระมากขึ้นและงานไม่มั่นคงเหมือนก่อน เนื่องจากเป็นการต่อสัญญา ถ้าเราไม่ผ่านเกณฑ์ ประเมินก็อาจจะไม่มีงานทำในอีก ๓-๔ ปีข้างหน้า ตอนนี้พ่อแม่มีอายุมากแล้ว ส่วนน้องสาวมีอาการทางจิตอ่อนๆ ต้องทานยา แต่พอทำงานได้ค่ะ

ลูกขอกราบเรียนถามหลวงพ่อกุญดังนี้

ลูกอยากบรรลุนิพพาน หรืออย่างน้อยก็มีธรรมเพื่อเตรียมไว้รับกับความทุกข์ที่จะเกิดขึ้น ถ้าลูกปฏิบัติตามนี้จะถูกต้องหรือไม่เจ้าคะ ขอความเมตตาหลวงพ่อกุญโปรดชี้แนะด้วยเจ้าคะ

๑. ในระหว่างที่ทำงาน ให้มีสติกับงาน ถ้ามีกิเลสเกิดขณะทำงานหรืออยู่กับผู้คน เช่น ความท้อแท้ไม่พอใจ ให้ใช้ปัญญาอบรมสมาธิหรือพุทโธ แล้วแต่ว่าวิธีไหนจะทำให้จิตสงบลงได้

๒. ในช่วงที่เรามีเวลาส่วนตัว ให้ฟังธรรม เดินจงกรม หรือนั่งสมาธิ เพื่อให้จิตมีกำลัง และทำซ้ำไปเรื่อยๆ ไม่ทราบว่าคุณเข้าใจถูกต้องไหมคะ

ตอบ : นี่คำถามเนาะ คำถามเริ่มต้น เริ่มต้นจากว่า จากความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิต ถ้าความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิต เราเกิดมาเรามีพ่อแม่ แล้วเรามีน้องสาวจะต้องเป็นภาระดูแล

ถ้าเป็นภาระดูแลๆ คำว่า “ภาระดูแล” มันก็เป็นภาระของเรา แล้วเวลาเราเกิดเป็นลูก มีพ่อแม่ แม่ พ่อแม่ก็เลี้ยงดูเรามา เลี้ยงดูจนเราเติบโตขึ้นมา แล้วเรามีหน้าที่การงานมั่นคง แต่ตอนนี้มันเป็นผู้ป่วย ป่วยแล้วหายจากโรครุมิแพ้ตัวเอง แต่ก็ต้องมีอายุอยู่ตลอดเวลาการทำงานของตน

ไอ้กรณีอย่างนี้ กรณีอย่างนี้เวลาไปแล้วมันหวังหน้าพะวงหลังไปทุกๆ เรื่อง ไอ้เรื่องนั้นก็ เป็นหน้าที่รับผิดชอบ ไอ้เรื่องนี้ก็เป็นหน้าที่ความดูแลของเรา ไอ้เรื่องนั้นนะมันเป็นทุกๆ เรื่องเลย แต่คนอื่นเขาก็คิดเหมือนเราเหมือนกัน เขาก็มีหน้าที่รับผิดชอบเหมือนกัน เขาก็มีหน้าที่ รับผิดชอบของเขา

ถ้าเป็นคนที่มีจิตใจที่เป็นธรรม เขาก็มีหน้าที่รับผิดชอบ แต่ถึงเวลาแล้ว ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด คนเราต้องชราคร่ำครว่ เวลาชราคร่ำครว่ไป มันก็เป็นกาลเป็นเวลา

ถ้าเป็นกาลเป็นเวลา เห็นไหม ในปัจจุบันนี้เรามีหน้าที่ความรับผิดชอบต้องดูแลทั้งพ่อทั้งแม่ แล้วดูแลตัวเองด้วย เพราะเราก็เป็นคนป่วย และน้องก็เป็นคนป่วย

ถ้าคนป่วยๆ ถ้าเราดูแลของเราได้ในความรับผิดชอบของเรา เราก็ดูแลด้วยความถูกต้องชอบธรรม แต่ถ้ามีอะไรติดขัดขัดข้อง มันธรรมดาณะ ตอนนี้ทางรัฐบาลเขามีกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ถ้ามีปัญหาขึ้นไป สิ่งทางรัฐบาล ทางหน่วยงานเขาจะมาช่วยดูแล มันเป็นไปได้ มันเป็นไปได้

ไม่ใช่ว่าถ้าเราจะดูแลแล้วมันต้องไปรับผิดชอบของเรา แล้วมันจะเป็นหน้าที่ของเราโดยความชอบธรรม ถูกต้อง

แต่โดยความชอบธรรม ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด มันต้องมีการขาดตกบกพร่อง มันต้องมีปัญหาของมันไปข้างหน้าแน่นอน ถ้าแน่นอนขึ้นมาแล้ว ถ้าหน้าที่เรายังมีชีวิตของเราอยู่เนี่ย เราก็รับผิดชอบในความรับผิดชอบของเราด้วยความถูกต้องชอบธรรม แล้วถ้ามันเกินกว่านั้นไป เราไม่ต้องไปวิตกกังวลจนมากดทับตัวเราเอง

ไม่ต้องเอาสิ่งนี้มากดทับตัวเราเองว่าเป็นหน้าที่รับผิดชอบ แล้วเราต้องรับผิดชอบอย่างนี้ตลอดไป เพราะเวลามันพัฒนาของมันไป เขาจะดีขึ้นก็ได้ จะหายจากโรคภัยไข้เจ็บก็ได้ จะพึ่งตนเองก็ได้ แล้วถ้ามีปัญหาขึ้นมา

แต่ในปัจจุบัน ในหน้าที่การงานของเรา เรารับผิดชอบต่อตรงนี้ รับผิดชอบต่อตรงนี้ แล้วถ้ามันมีปัญหาไปข้างหน้า กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เขามีของเขาๆ

แต่โดยธรรมชาติของเรา หน่วยราชการเราก็รู้ๆ กันอยู่ แต่รู้ๆ กันอยู่ มันก็เป็นสิ่งที่เราจะพึงได้ สิ่งที่เขาจะมีความรับผิดชอบ เพราะอำนาจรัฐ รัฐปกครองเขาต้องคุ้มครองดูแลประชาชนในประเทศนี้ แล้วถ้าประชาชนในประเทศนี้ ถ้ามันมีความตกทุกข์ได้ยากขึ้นมา เขาต้องรับผิดชอบ

แต่ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริง ในครอบครัวของเรา อย่างนี้ชัดเจนกว่า เพราะในครอบครัวของเรา ในบ้านของเรา เราดูแลของเรา สิ่งมีชีวิตนี้

สิ่งมีชีวิตนี้ กระมจําแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน เรามีเวรมีกรรมต่อกัน เราถึงได้มาเกิดร่วมกัน ได้เกิดร่วมกันแล้ว เราใช้ชีวิตร่วมกัน แล้วถ้าใครมีจังหวะและโอกาส มีทางออกอย่างใด ก็ทำชีวิตของตนให้มั่นคงขึ้น ให้ดีขึ้น

นี่พูดถึงว่า สิ่งมีชีวิต มันเป็นข้อเท็จจริง

ถ้าเป็นข้อเท็จจริง เราเป็นคนดี เป็นคนที่มีธรรมในหัวใจ เราก็มีภาระรับผิดชอบ แต่มันเป็นภาระใหม่ เป็น เป็นภาระทั้งนั้นนะ แต่เพราะเราเป็นสิ่งมีชีวิตนี้ สิ่งมีชีวิตแล้วเป็นมนุษย์ด้วย มันต้องมีความรับผิดชอบต่อเรา

แล้วความรับผิดชอบต่อ จริตนิสัยเก็บไว้ในหัวใจดวงนี้ จริตนิสัยของเรา เราเป็นคนดีของเรา เราจะดูแลของเรา เราจะทำคุณงามความดีของเรา แต่ถ้ามันเก็บกดไว้ นี่เป็นภาระหน้าที่ แล้วมันก็เป็นความทุกข์ความยากไป

นี่คำถามใจ ลูกอยากจะทำบุญธรรม อย่างน้อยก็จะมีธรรมเพื่อเตรียมไว้เผชิญกับความทุกข์ที่มันจะเกิดขึ้น

เราเอาความเป็นปัจจุบันนี้ หน้าที่การงานเราก็อำนาจของเรา ถ้าอะไรเกิดขึ้นแล้วเราแก้ไขไป เหตุการณ์เฉพาะหน้า อย่าวิตกกังวลจนเกินไป อย่าวิตกกังวลจนเกินไป อย่าเอาอนาคตมากดดันตัวเราเอง เราทำปัจจุบันของเราให้ดีขึ้น แล้วถ้าดีขึ้นแล้ว เห็นไหม

เมื่อ ๒ ปีที่ผ่านมา โควิด ในบ้านนะ ๓ คน ๔ คนนอนตายในบ้านนะ เพราะไม่มีใครช่วยเหลือใคร เพราะผู้เฒ่าผู้แก่ น่าเห็นใจมาก แต่มันเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เป็นปรากฏการณ์ครั้งหนึ่งในโลกนี้ เป็นทั้งโลกเลย

อันนี้ก็เหมือนกัน สิ่งใดที่เกิดขึ้น ถ้าเรารับผิดชอบได้ เราทำสิ่งใดได้ เราก็คือหน้าที่ของเรา แต่ทำสิ่งใดแล้วมันก็บรรเทา บรรเทาด้วยความรับผิดชอบของเรา หน้าที่การงานของเรา

นี่วิตกกังวลใจว่าการงานมันจะงั้นไม่มั่นคง

ไม่มั่นคง เราก็อำนาจของเราโดยธรรมชาติของเรา มีอะไรเกิดขึ้นเราแก้ไขตอนนั้น อย่าไปวิตกกังวลจนเกินไป อย่าวิตกกังวลจนเกินไป อย่าให้มันมีความทุกข์จนเกินไป เราให้

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด อย่ามีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย

ธรรมคือเหตุและผลตามข้อเท็จจริงนั้น

แล้วถ้าโยมเป็นคนที่มีบุญมีกุศลใจ เหตุการณ์ที่ว่ามันจะเกิดไปในทางที่เลวร้าย มันจะไม่เกิดขึ้น มันจะเกิดสิ่งที่ดีงามหรือว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในหน้าที่การงานอย่างนั้น เราก็คจะมีคนอื่น มีที่อื่นให้เราได้ทำต่อเนื่องไป

ตกว่าไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ด้วยการทำบุญทำกุศล ทำคุณงามความดีของเรา ไม่ต้องวิตกจนเกินไป

นี่พูดถึงความดำรงชีพในสิ่งมีชีวิต สิ่งมีชีวิตต้องขวนขวาย ต้องมีการกระทำ

ปลาเป็นต้องว่ายทวนน้ำว่ายทวนน้ำว่ายอุปสรรคดำรงชีพต่างๆ ปลาตาย ปลาตายมันลอยไปตามน้ำ มันไม่ว่ายทวนน้ำ สิ่งมีชีวิตต้องขวนขวาย ต้องมีการกระทำ มันถึงบอกว่าเป็นสิ่งมีชีวิต

คำถาม

๑. ในระหว่างที่เราทำงานให้มีสติกับงาน ถ้ามีกิเลสขณะทำงานหรืออยู่กับผู้คน เช่น ท้อแท้ ไม่พอใจ เราก็ใช้ปัญญาอบรมสมาธิหรือไม่ก็พุทโธ แล้วจะทำวิธีไหนให้จิตสงบลงได้

นี่พูดถึงว่าการประพัตติตัวในคำถามข้อที่ ๑. ถูกต้องไหม

ถูก ถ้ามันไปกว้านเอาฟืนเอาไฟ ไปกว้านเอาสิ่งที่ไม่พอใจ เอาความท้อแท้เอามาเสพ เสพอารมณ์คือเสพ เสพอารมณ์ความรู้สึกอย่างนั้น มันมีแต่ความทุกข์ความยาก มันมีแต่ความวิตกกังวล ทำสิ่งใดแล้วมันไม่มีความสุขเลย

สิ่งใดที่เกิดขึ้น ปรากฏสิ่งใดเกิดขึ้น เราก็ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ หมายความว่า ในเหตุการณ์อย่างนั้น ถ้ามันทำหน้าที่การงานจนจบสิ้นแล้ว เราก็ได้พักผ่อน เอาความรู้สึกของเรา ใช้ปัญญาอบรมสมาธิใคร่ครวญของเรา ทำหน้าที่การงานของเรา แล้วมันก็ปล่อยของมัน แล้วถ้ามันไม่อย่างนั้น เราก็พุทโธของเราไปจนกว่าจิตมันจะสงบอย่างนั้น แล้วทำวิธีนี้ ทำใจให้สงบลงได้ แล้วแต่จะทำวิธีให้มันสงบลงได้

สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี

จิตสงบคือจิตมันพ้นจากสิ่งที่มันโหดร้าย สิ่งที่มันพยายามจะครอบงำใจของเราไป มันสงบจากกิเลส มันสงบจากกิเลสเพราะอะไร เพราะเราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราใช้พุทโธๆ เป็นคำบริกรรม เป็นบริหารจิตให้จิตมันปล่อยวางสิ่งที่มันเป็นสังสารวัฏที่จะมารุมล้อมทำลายหัวใจของเรา

แล้วเราอยู่กับพุทโธ เราอยู่กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราอยู่ในเหตุการณ์อย่างนี้ เราอยู่ในสังขารอย่างนี้ เพื่อให้จิตมันสงบระงับเข้ามาถูกใหม่

ถูก

๒. ในช่วงที่เรามีเวลาส่วนตัว ให้ฟังธรรม เดินจงกรม หรือนั่งสมาธิเพื่อให้จิตมีกำลัง และทำซ้ำไปเรื่อยๆ ไม่ทราบว่าคุณเข้าใจถูกต้องหรือไม่

ถูกต้อง ข้อที่ ๑. เวลาเราทำหน้าที่การงาน เราก็อยู่กับการงานของเรา ทำงานให้มันจบสิ้นกัน นี่คืออาชีพของเรา นี่คือวิชาชีพ เราทำงานของเราให้จบเพื่อประกอบสัมมาอาชีพะ แล้วเราก็มีธรรมะเป็นที่อยู่ เป็นที่อาศัยของใจ

๒. ในเวลาส่วนตัว ให้ฟังธรรมหรือเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

ในเวลาส่วนตัว เราทำสิ่งใด หน้าที่การงานเสร็จแล้วเป็นหน้าที่ของเรา ทางของคฤหัสถ์ เป็นทางที่คับแคบ คับแคบเพราะเราต้องมีเวลาส่วนตัว เราถึงมาฟังธรรม เราถึงเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

แต่ถ้าเป็นชีวิตประจำวัน เรามีหน้าที่การงานของเรา เราต้องรับผิดชอบชีวิตของเรา รับผิดชอบต่อครอบครัวของเรา นั่นเป็นเรื่องหน้าที่ หน้าที่ของความเป็นมนุษย์

แต่เวลาทางของสมณะ ผู้ที่มีบวชพระ ผู้ที่มา นักปฏิบัติ ๒๔ ชั่วโมง ทางของนักพรต ทางของนักปฏิบัติเป็นทางที่กว้างขวาง

ถ้าทางของเรามันมีอยู่ประมาณนี้ เรามีโอกาสอย่างนี้ เราก็พยายามทำของเราอย่างที่เราเขียนมา อย่างที่ถามมา ถูกต้องไหม

ถูก ทำของเรามากขึ้น จิตมันจะพัฒนาของมันขึ้นมาเอง ถ้าจิตมันพัฒนาของมันขึ้นมาเองนะ จิต ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ถ้าเราฟังธรรม เราเดินจงกรม ถ้าจิตมันสงบ มันละอจล ศรัทธา มันเกาะติดตรงนั้นเลย เห็นไหม

เวลาคนที่เขาไปสังฆเวชนียสถานทั้ง ๔ เขาไปที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด ตรัสรู้ แสดงธรรมเทศนา ปรีณิพพาน ไปเพื่อยืนยัน เพื่อศรัทธา เพื่อความเชื่อ เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนา

เราทำความสงบของใจเข้ามา เราเดินจงกรมของเราเข้ามา เวลาจิตสงบเข้ามา มันจะพุทนะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เราเข้าไปสู่หัวใจของเราเอง

ใจดวงนี้ พุทนะนี้ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกว่า จิตไม่เคยตายๆ

จิตที่ไม่เคยตาย ถ้ามันเข้าไปสู่ตัวของมันเองได้โดยสัจจะ โดยความจริง โดยปัญญา
อบรมสมาธิ โดยคำบริกรรมพุทโธฯ เวลาเข้าไปถึงตัวมันเอง ตัวเองมันจะมีความสุขของมัน แล้ว
ศึกษาค้นคว้า พยายามฝึกหัด ทำบ่อยครั้งเข้า แล้วน้อมไปให้เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็น
ธรรมตามความเป็นจริง ถ้าเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมา เห็นใหม่

เพราะเขาอารัมภบทมาไง ลูกอยากบรรลุธรรม หรืออย่างน้อยมีธรรมเพื่อเตรียมไว้รับกับ
ความทุกข์ที่จะเกิดขึ้น

เห็นใหม่ เพราะเรามีเป้าหมาย เรามีความปรารถนาที่เราอยากจะมีคุณธรรมในหัวใจ
ของเรา สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี แล้วถ้าพิจารณาเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตาม
ความเป็นจริงนะ มันจะเข้าใจ แล้วมันจะเข้าใจ มันจะปล่อยวางเป็นครั้งเป็นคราว นั่นคือการ
ฝึกหัด อย่างที่ว่าทำซ้ำๆ นี่แหละ

ทำซ้ำ ฝึกหัดซ้ำๆ เข้าไป เวลามันถึงเป้าหมาย มันดอกบัวบานท่ามกลางหัวใจ เวลามัน
เป็นคุณธรรม ธรรมมันเกิดขึ้นท่ามกลางหัวใจ เวลามันสมุจเฉทปหาน มันขาดขึ้นมา นั่นละ

ลูกอยากบรรลุธรรม อยากมีธรรมอย่างน้อยเพื่อไว้รับมือกับความทุกข์ที่จะเกิดขึ้น

เราฝึกหัดของเรา ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เห็นใหม่

เธอจึงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด อย่ามีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย

เราเกิดมา เกิดมาจากเวรจากกรรม เพราะมีเวรมีกรรมขึ้นมาเราถึงมาเกิดเป็นมนุษย์ใน
เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเราพยายามเกิดมาแล้ว เราพยายามประพฤติปฏิบัติ พยายาม
ฝึกหัดขึ้นมา เราฝึกหัดขึ้นมา ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา มันจะเป็นบนหัวใจดวงนี้ไง

จิตที่ไม่เคยตายๆ ถ้ามันมีคุณธรรมขึ้นมา ถ้ามีคุณธรรมขึ้นมา ไม่ลุ่มไม่คล้ำในสัจจะ
ความจริงที่จะเกิดขึ้นเลย พระโสดาบันไม่ลุ่มไม่คล้ำใดๆ ทั้งสิ้น รู้ชัดเจน รู้ชัดเห็นจริงตาม
ข้อเท็จจริงนั้น แล้วทำอะไรหัวใจเราไม่ได้

เพราะหัวใจ เห็นใหม่ ลูกอยากบรรลุธรรม หรืออย่างน้อยก็มีธรรมไว้เตรียมรับความทุกข์

ถ้ามันมีสัจจะความจริงอย่างนี้ เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด การกระทำอย่างนี้มันเป็นความถูกต้องชอบธรรม

ฉะนั้น คำถาม ทำอย่างนี้ถูกต้องหรือไม่คะ

ถูก ผีกัดของเรา แล้วพยายามทำของเราให้มันเป็นข้อเท็จจริงของเรา ถ้าเป็นข้อเท็จจริงของเรา บัณฑิตตั้ง สันติภูมิจิโก เป็นตามความเป็นจริงที่เราผีกัด ถ้าเป็นตามความเป็นจริงนั้น เห็นไหม เกิดจากอะไร

เกิดจากความขยันหมั่นเพียร เกิดจากที่ว่าจิตมีสามัญสำนึกที่จะค้นคว้า

หัวใจเรียกร้องความช่วยเหลือ แล้วเราศึกษาค้นคว้าธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฟังธรรมๆ แล้วผีกัดเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาเพื่อหัวใจของเรา

ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม มันต้องสมควรสัจธรรมเป็นความพอดีแล้ว แล้วมันไม่ใช่เป็นของใคร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ไม่มีกำมือในเรา แบตลอด ธรรมะนี้เป็นสาธารณะ ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพที่จะค้นคว้าแสวงหา แล้วค้นคว้าแสวงหาขึ้นมาจากใจของตน เพราะจิตไม่เคยตาย จิตดวงนั้นต่างหาก งานที่ยังเป็นคุณงามความดี งานตรงนี้ต่างหาก งานความเพียรชอบ งานชอบ ความชอบธรรมคือความชอบในการบรรเทาทุกข์ในใจของตน ความชอบธรรมคือทำใจของตนให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ จบ

ถาม : ข้อ ๒๗๙๓. เรื่อง “จิตวูป”

ขณะก้าวขาขวารู้สึกตัว ขณะลงไปที่พื้นไม่รู้รู้สึกตัว (เหมือนหลับไปไม่กี่วินาที) รู้สึกตัวตอนหน้าไปอยู่ที่พื้นซีเมนต์ คิ้วแตก คางและปากเลือดไหลเต็มไม่หยุด แต่ไม่ตกใจ

ถ้าเป็นสมาธิเหมือนหลวงปู่ชอบ ก็จะไม่เฉยๆ ไม่ล้มไข้ไหมคะ (ไม่มีความรู้สึกเฉยๆ) แต่หลวงปู่บุดดาหายไปแล้ว ๓ ชั่วโมง คือมีความคิดและทิ้งความคิด

ขณะล้ม ตัวรู้หายไปไหมคะ ถ้าตาย ตัวรู้จะไม่กลับมาไข้ไหมคะ นอนหลับก็ตาย นี่ก็เหมือนกันสิคะ (ไม่มีตัวรู้) และนอนหลับกับตายมีอะไรบางอย่างที่ต่างกัน ขอขอบคุณค่ะ

ตอบ : นี่คำถามเนาะ จิตวูบๆ จิตวูบนะ ถ้าพูดจิตวูบในการประพฤติปฏิบัติ ในการค้นคว้าของเรา เวลาจิตวูบ เวลามันวูบหายไป ถ้ามันเป็นภวังค์หรือมันเป็นสิ่งต่างๆ มันไม่รู้สีกตัว แต่เวลาจิตวูบ จิตวูบอย่างนี้ เวลาคนเขาเป็นลม คนที่จะเป็นลม คนที่มีอาการไม่ปกติ เวลาวูบหลับไป

เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วยไปโรงพยาบาล เขาวางยาเพื่อจะทำการผ่าตัด เขาวางยาจนสลบไป ใ้ฉันคนที่มีความรู้สึกนึกคิดแล้วมันวูบไป

แต่คำถามนี้มันแปลก แปลกที่บอกว่า ขณะที่ก้าวขาขวาชี้รู้สึกตัว ขณะลงไปพื้นไม่รู้สีกตัว เหมือนหลับไป

นี่ขณะที่ตัวเองเดินจงกรมของเขาอยู่ไง แล้ววูบเลย หน้ากระแทกพื้น แต่ไม่ได้ตกใจ ไม่ได้มีสิ่งใดเลย แล้วก็จะยกไปที่ว่า สมาธิของหลวงปู่ชอบ

ของหลวงปู่ชอบมันไม่เป็นแบบนี้ ของหลวงปู่ชอบ สิ่งที่เขายกขึ้นมาเป็นตัวอย่าง ขณะที่ท่านเดินธุดงค์ไป แล้วจะไปผ่านป่าใหญ่ทางเพชรบูรณ์หรืออย่างไรก็ไม่รู้ ระหว่างชายป่าทางนั้น ถ้ามันเดิน ถ้าไม่ไปตอนสาย มันข้ามพ้นไม่ได้ ข้ามพ้นไม่ได้ แล้วกลางป่านั้นจะมีเสือเยอะมาก แล้วชาวบ้านเขาก็หักห้ามไว้ว่าอย่าเพิ่งไป

ท่านจะไปนะ พอไปท่านก็เดินธุดงค์ไป เดินผ่านไปป่า ท่านจุดเทียนไปไง แล้วพอไปเสือมันก็ร้อง ร้อง พอเสือร้อง ท่านเดินไปโดยสติโดยสัมปชัญญะ เวลาเสือร้องมันเหมือนกับว่า มันกดดันนะ

เสือร้อง ท่านก็ตั้งสติของท่านไปไง พอไปๆ ข้างหน้าก็เห็นเสือ หันไปข้างหลังก็เห็นเสือ ด้วยความกลัว ด้วยความกลัวเสือ โดยสัญชาตญาณของมนุษย์มันกลัวเสืออยู่แล้ว เพราะเสือมันทำร้ายคนได้ มันเห็นคนเป็นอาหารได้

นี่พอเห็นก็กำหนดใจ จิตมันลงวูบเลย ท่านก็ยืนของท่านไง มันไม่ล้มลง

คำว่า “ยืนของท่าน” ท่านกำหนด เห็นไหม เพราะสติสัมปชัญญะ แล้วเวลาจิตมันลงเข้าสมาธิ มันเข้าสมาธิโดยสติสมบูรณแบบ

เวลาเข้าสมาธินะ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ มันจะมีสติสัมปชัญญะของมันตลอดไป เรามีสติสัมปชัญญะของมันตลอดไป มันรู้ตัวตลอดไป

แต่คำถามนี้ คำถามของผู้ถาม ขณะที่ก้าวขาขวารู้สึกตัว แล้วก้าวขาซ้ายไม่รู้รู้สึกตัว ล้มไปหัวฟาด หน้าฟาดกับซีเมนต์ คิ้วแตก ปากคางเลือดเต็มไปหมด

ไอ้ก็เหมือนกับสิ่งที่เวลาขับรถหลับใน หลับไปเลย

อันนี้ก็เหมือนกับคนเป็นลมแล้วมันวูบไป คนเป็นลมวูบไป มันวูบไปเพราะทำไมล่ะ เพราะมันล้มหัวฟาดปากแตก แล้วเวลามันตื่นขึ้นมา เขาบอกว่าเวลาตื่นขึ้นมา เวลาารู้สึกตัวมันเฉยๆ มันไม่ตกใจ มันไม่อะไร

พวกเราปฏิบัติใช่ไหม ใช้อย่างนี้นั่นก็เหมือนนั่ง เวลานั้น ครูบาอาจารย์ของเราไปนั่งตามหน้าผา ถ้ามั่นกลัว ตกไปก็ตายเลย ถ้ามั่นวูบไป

เวลาแก้ตกภวังค์ๆ ภวังค์ที่ว่า ตกภวังค์บ่อยๆ แล้วจะเป็นสมาธิ มันเป็นไปได้ไม่ได้ ตกภวังค์ครั้งแรก ลูกหลานของมัน ตกไปนี่ยังพอจะรู้สึกตัวบ้าง พอมันโตขึ้น มันเป็นวัยรุ่นนะ ตกภวังค์คราวนี้หายไปเลย

แล้วตกไปบอกว่า จากที่ไร่เดียวสา จากที่มันโตขึ้นมา จากที่มันเป็นพ่อเป็นแม่คน จากเวลาเป็นปู่เป็นย่านะ ภวังค์ๆ หายหมดเลย ตกภวังค์ ภวังค์มันจะกลับมาให้มีสติสัมปชัญญะ มันเป็นไปได้ อันนั้นเวลาตกภวังค์

เวลาพระกรรมฐานเขาแก้ เขาแก้ ไปนั่งหน้าผาเลย ตกก็ตายเลย เขาสละอย่างนั้นเลย แล้วถ้าลงภวังค์มันก็ตก มันก็คะมำตกไปหน้าผานั้น แต่ถ้ามันกลัว มันมีสติสัมปชัญญะ มันพยายามรักษาของมัน ถ้ามั่นลงสมาธิ เด่นชัดมาก แล้วเวลาลงสมาธิไปแล้ว ขณิกะ อุปจาระ อัปปนา ถ้ามั่นมาอัปปนา สักแต่ว่าปรากฏ จิตนี้เด่นมาก ไม่รับรู้สิ่งใดเลย นั่นนะเวลาลงอย่างนั้นนะ ๓ ชั่วโมง ๔ ชั่วโมง

นี่พูดถึงว่า เป็นแบบเหมือนหลวงปู่ชอบไหม

นี่พูดถึงว่า เข้าสมาธิกับจิตวูบ

จิตวูบคือจิตตกว้างค์ ไม่ใช่สมาธิ แต่ถ้าจิตเป็นสมาธิแบบหลวงปู่ชอบ เพราะว่าท่านไม่ได้วูบนี้ เสื่อมันอยู่ข้างหน้า เสื่อมันอยู่ข้างหลัง มันชัดเจนนะ แล้วมันลง มันแตกต่างกัน คือที่มาแตกต่างกัน

การเข้าสู่สมาธิคือมีสติสมบูรณ์แบบเข้าสู่สมาธิ ตั้งแต่เริ่มต้น ท่ามกลาง และที่สิ้นสุดโดยตลอดรอดฝั่ง

แต่ของเราไม่ใช่เข้าสู่สมาธิ จิตวูบ คือขาดสติ สติขาดไปเลยจนมันวูบ จนหัวกระแทกพื้น คิ้วแตก อันนั้นเป็นขณะที่จิตวูบ

จิตวูบคือว่าเราขาดสติ แล้วจิตมันแว่นวรรค แล้วมันวูบไป แล้วพอน้ำกระแทกพื้น รู้สึกตัวขึ้นมาก็จบ

นี่พูดถึงว่า อารัมภบทนะ

ทีนี้คำถามไง ขณะที่ล้ม ตัวรู้หายไปคะ และถ้าตาย ตัวรู้จะไม่กลับมาใช่ไหมคะ

ขณะที่ล้ม ตัวรู้หายไปจบแล้ว นี่คืออวังก์ เริ่มต้นแตกต่างจากการเข้าสู่สมาธิ

ขณะล้ม ตัวรู้หายไป แล้วเขาก็ถามนะ ถ้าตาย ตัวรู้ก็จะไม่กลับมาใช่ไหมคะ

แน่นอน ถ้าล้ม ตัวรู้หายไป ตกว้างค์นะ สัมภเวสี เวลาตายก็ไม่ว่าจะไปไหน ไม่มีสติ จิตนี้เหมือนว่าเชือกขาดกลางอากาศ ว่าวเชือกขาดกลางอากาศ แล้วแต่ลมมันจะพัดไป ไปตกที่ไหนก็ไม่รู้ นี่ข้อที่ ๑.

นอนหลับกับตายก็เหมือนกันสิคะ

เห็นไหม เพราะความเข้าใจผิดตั้งแต่ข้อแรก ความเข้าใจผิดของเรา เราก็เลยเข้าใจผิดต่อไป

นอนหลับ นอนหลับก็คือนอนหลับ คนนอนหลับมันเป็นปกติ แล้วคนมันนอนหลับไป คนตาย ตาย จิตมันออกจากร่างไป นี่ไง

นอนหลับกับตายก็เหมือนกันสิคะ

มันจะเหมือนกันได้อย่างไรละ มันไม่เหมือนอยู่แล้ว มันไม่เหมือน ตายคือหมดอายุขัย ตายไปแล้ว คนนอนหลับ นอนหลับมันก็เป็นภาวะอันหนึ่ง เป็นภาวะอันหนึ่ง เดียวมันก็ฟื้นมา เดียวมันก็ตื่นนอน ก็จบ

แล้วนอนหลับกับตาย มีอะไรบ้างที่ต่างกัน

ต่างกันคือว่า คนนอนหลับเดี๋ยวก็ตื่น ชีวิตเราอยู่กับเรา คนตาย ตายจากภพชาตินี้ มันก็ไปเสวยภพชาติอื่นต่อไป

จิตนี้ไม่เคยตาย จิตนี้ไม่เคยตายไง จิตไม่เคยตาย มันก็ไปตามแต่อำนาจวาสนาของมัน ใจ กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กันไง

คนนอนหลับกับตาย มีอะไรต่างกัน

คนนอนหลับก็คือนอนหลับ จิตมันโดยสามัญสำนึกของมนุษย์ มนุษย์ก็มีการพักผ่อน ถ้ามนุษย์ไม่นอนหลับเลย ชีวิตนั้นอยู่ไม่ได้

ชีวิต ชีวิตโดยปัจจุบัน เข้ามาเราก็ทำหน้าที่ที่ทำงานของเรา เวลานอนหลับพักผ่อนมันก็นอนหลับพักผ่อน มันพักผ่อน เดียวก็ลุกมาทำงานต่อ

คนตาย ใครไม่กลัวตาย คนตายมันสุดวิสัย เราไม่รู้ไม่ได้ หมดอายุขัยวันไหน จะหมดอายุขัยเมื่อไหร่ เว้นไว้แต่เจ็บไข้ได้ป่วย หมอบอกเลย อีกรักเดือนตายๆ นั้นเป็นกรณีหนึ่งที่ว่าหมอเขาารู้ด้วยอาการป่วย แต่ถ้าคนตายโดยปกติ ตายไปแล้ว

จบ คนนอนหลับกับคนตายต่างกัน ไปต่างกัน

ไฉนคำถามนะ จบ

ถาม : ข้อ ๒๗๙๔. เรื่อง “ความสงบ”

กราบหลวงพ่อกับกราบเรียนถามครับ

ผมปฏิบัติภาวนาพุทโธ ในขณะที่นั่งสมาธิภาวนาพุทโธตลอดครับ เมื่อผมพุทโธรัวๆ ตอนนั้นเหมือนกับมีอาการหมุนตัวๆ เหมือนพายุนหมุน ผมก็พุทโธๆ จนมันหยุด แล้วก็นิ่งเสียบ

ไม่มีอะไร ถ้าผมไม่คิดก็จะนั่งอยู่แบบนั้น เหมือนรู้อยู่ดีๆ แบบนั้น ไม่มีความคิดเข้ามาแทรกเลยครับ แบบนี้เรียกว่าสมาธิแบบไหนครับ กราบขอพระคุณ

ตอบ : ถ้าพุทโธๆ ไป เวลาอาการมันเกิด เวลาอาการมันเกิดที่มันหมุนตัวๆ ถ้าหมุนตัวๆ คนมันถึงง แล้วมันไม่รู้จะทำได้

คำถามนี้เขายังปฏิบัติใช้ได้ เขาบอกมันจะหมุนตัวๆ ขนาดไหนนะ เขาก็พุทโธของเขา พุทโธๆ พุทโธจนมันหยุด นี่มันหยุดแล้ว ถ้ามันหยุดนะ อาการมันหยุดแล้ว แล้วก็นิ่ง ไม่มีอะไรเกิดขึ้น ถ้าผมไม่คิดก็นั่งอยู่แบบนั้น มันรู้อยู่ดีๆ

อันนี้มันเป็นครั้งแรก ถ้ามันเป็นครั้งแรก เวลาเราพุทโธๆ ไป มันจะมีอาการต่างๆ ที่เกิดขึ้น เขาเรียกว่าจิตตนิสัย

โดย ๙๐ เปอร์เซ็นต์ พุทโธๆ ถ้ามันจะสงบ มันจะสงบแบบปกติธรรมดา นี่โดยสามัญสำนึก เหมือนคนชั้นกลางมันมีมาก

ไอ้ที่ว่าเวลาหมุนตัวๆ หรือว่าเวลาพุทโธไปแล้วมันจะมีหลุด มีมากนะ เวลาพุทโธ มันจะเห็นจิตออกจากร่างนี้ไปเลย แล้วไปยืนอยู่ตรงหน้าเรานี่ แล้วก็มองกลับมาที่เรา นี่ คุย! เขาเห็นว่าเป็นความมหัศจรรย์

ไม่ใช่ อาการมันเป็นอย่างนั้นหมด แล้วถ้าอาการเป็นอย่างนั้น ถ้าตามอันนี้ไปนะ เดียวก็จบ มันจะเสื่อมหมดเลย เสื่อมแล้วจะทำภาวนาอีกไม่ได้ ไม่ได้เพราะอะไร

ไม่ได้ เวลามันออกไปๆ มันออกไปมันก็เป็นอาการที่ว่าจิตมันส่งออก ส่งออกแล้วเรก็ตามมันไปไง พอตามมันไป เห็นไหม จิต จิตมันอยู่ที่ไหน จิตมันอยู่ที่กลางหัวอกนี้ใช่ไหม เวลามันออกไปแล้ว มันส่งออกไป มันก็หายไปนะสิ หายไป หายไป จบไปเลย

อาการแบบนี้มีอยู่ ๕ เปอร์เซ็นต์ อาการที่พอจิตมันจะสงบ มันจะเห็นนั่น มันจะมีความแปลกประหลาด มันจะมีอะไรสิ่งใดเกิดขึ้น

แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์นะ สิ่งใดเกิดขึ้น เราจะควบคุมได้โดยพุทโธของเรา เพราะอะไร ถ้าเราพุทโธของเรา แสดงว่าจิตเรายังเด่นชัด

แต่ถ้าพุทโธฯ จนพุทโธมันไม่มี มันหายไป มันหายไปมันจะเสื่อมไปหมดเลย พอเสื่อมไปแล้วจะกลับมาภาวนาอีกไม่ได้

ไฉนก็เหมือนกัน เวลาพุทโธมันหมุนตัวๆ ถ้าตามอาการหมุนนี้ไป อาการหมุนมันจะพาให้หมุนใหญ่ขึ้น กว้างขึ้น แล้วจะตามอาการนี้ไป แล้วก็จะเสื่อมไปหมดเลย หายไปหมดเลย เพราะไฉ้ที่เห็นๆ นั้น เห็นเพราะจิตนิสัย

แต่ถ้าพุทโธฯ มันจะหมุนตัวๆ ขนาดไหน ผมก็พุทโธเร็วๆ พุทโธจนมันหยุด

มันหยุดนี้ไฉ้

แต่พอมันเจียบ มันนิ่งของมัน แต่มันตื้อๆ นี่มันคืออะไร

เวลาถ้ามันหยุด มันหยุดคืออาการมันหยุด แต่จิต สมาธิมันเบาบางไป แต่ถ้ามันเกิดขึ้น เราก็พุทโธต่อเนื่อง พุทโธต่อเนื่องไป มันจะละเอียดขึ้นๆ คำว่า “ละเอียดขึ้น” มันจะไม่ตื้อๆ ไง

อาการตื้อๆ อาการที่แบบเหมือนกับจิตหนักๆ ไฉ้โฮ! มีคนถามเยอะมาก มีอาการจิตหนักๆ มีอาการรู้ต่างๆ เพราะมันปล่อยอารมณ์ทั้งหมด แต่ตัวของมัน น้ำหนักในตัวของมัน มันยังมีความรับรู้ของมันอยู่

แต่ถ้าเราพุทโธต่อเนื่องไป ไฉ้ที่น้ำหนักหรือสิ่งนี้มันจะเบาบางลงๆ จนมันเป็นอิสระ เพราะมันวางจากสิ่งอื่นทั้งหมด มันเป็นตัวมัน แต่ตัวมัน มันไม่ลงสู่สมาธิที่เบาบางลงไปกว่านี้ไฉ้

ฉะนั้นบอกว่า มันตื้อๆ ตื้อๆ มันคืออะไร

มันคือว่าเราเข้าสมาธิได้ระดับหนึ่ง ในพระพุทธานุศาสนานะ สอนเรื่องศีล สมาธิ ปัญญา คำว่า “สมาธิฯ” เพราะคำว่า “สมาธิ” ถ้ามันสมาธิคือสัมมาสมาธิ แล้วสมาธิ คำว่า “สมาธิ” บ๊ี้ จิตมันต่างจากปุณฺณ

ปุณฺณเรา เรามีสมาธิของมนุษย์นะ มนุษย์ถ้าไม่มีสมาธิ เราจะควบคุมความคิดของเราไม่ได้ สมาธิแบบนี้เป็นสมาธิแบบปุณฺณ

อย่างเช่นเด็กๆ เวลาไปหาหมอ หมอบอกสมาธิสั้น สมาธิยาว สมาธิของแต่ละบุคคลมันก็มีวาสนาของจิตดวงนั้น แล้วเวลาศีล สมาธิ ปัญญา เวลาเราทำความสงบของใจเข้ามา เราจะทำศีล สมาธิ ปัญญา

สมาธิอย่างนี้ ที่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นสอนให้เราทำความสงบของใจก่อน คือทำสมาธินี้แหละ แต่ครูบาอาจารย์ท่านบอกท่านทำความสงบของใจเข้ามาก่อน

เพราะโดยปกติแล้วเรามีสมาธิแบบมนุษย์ เรามีสมาธิแบบปฤชณ คือมันก็มีจุดยืนของมัน แต่มันก็คิดฟุ้งซ่านไปแบบปฤชณ แบบโลกีย์ปัญญา ความรู้สึกนึกคิดทั้งหมดมันจะเป็นเรื่องโลกๆ มันเป็นโลกีย์ปัญญา ปัญญาคือเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นเรื่องโลก เป็นสัจจะเป็นความจริง เป็นความจริงของโลก

แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเหนือโลก มันเหนือโลกตรงไหน

มันเหนือโลกใช่ไหม ถ้าทำความสงบของใจเข้ามา อวดอุตตริมนุสสธรรม ธรรมที่เหนือมนุษย์ ตั้งแต่ฉาน ศีล สมาธิ ปัญญา มันเหนือโลก

ที่นี้พอมันเหนือโลกขึ้นมา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำความสงบของใจเข้ามาก่อน ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน ก็พยายามทำความสงบของใจแบบผู้ถาม

เวลาผู้ถาม เวลาทำเข้าไปแล้วมันก็อยู่ที่จิตนิสัยของแต่ละบุคคล ถ้าคำว่า “จิตนิสัย” คือเวรกรรมที่มันสร้างของมันมา มันจะมีอุปสรรคมากหรืออุปสรรคน้อย มันก็อยู่ที่กรรมที่แต่ละดวงจิตสร้างมาๆ

พอสร้างมา เวลาทำขึ้นไปแล้วมันจะชนะตัวของมันเอง มันก็ต้องปล่อย ปล่อย ปล่อยสิ่งที่เราสร้างมาๆ ปล่อยให้มันเป็นอิสระเข้ามา ถ้าปล่อยให้เป็นอิสระเข้ามา

ถ้ามันเป็นจิตนิสัยที่มันเห็นอาการหมุนตัวๆ อันนี้มันเป็นอุปสรรคของเฉพาะผู้ถาม แล้วผู้ถามก็มีสัจจะมีความจริง มีสัจจะมีความจริงก็พยายามจะพุทโธๆ สู้กับมันไง พุทโธๆ จนมันหยุด

เออ! อันนี้เก่ง เพราะอะไร เพราะไ้ตอนที่ยุดนี้เหนื่อยมาก บางคนเหนื่อยมาก บางคนเบาบาง สู้มันไม่ได้ ตามมันไป ล้มลุกคลุกคลานทั้งนั้นนะ

อันนี้ พุทโธ จนมันหยุดนี้เก่งนะ เก่ง พอมันพุทโธจนมันหยุดแล้ว ปัจจัตตัง สันติภูมิโก

กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น เชื่อผลจากการปฏิบัติของเรา

ผลจากการปฏิบัติของเรา เราพุทโธ มันเกิดอาการตีวๆ มันหมุนไปตลอดเลย ก็สู้กับมัน พุทโธ จนมันหยุด นี่เก่ง คือว่ามีศรัทธามีความเชื่อ มีความสามารถทำให้มันหยุดได้ แต่หยุดแล้วมันเป็นแค่นี้ แล้วแก้ไข ก็ต้องพุทโธต่อเนื่องไป ทำซ้ำๆ

คราวนี้เราได้ทำไรไ้หนา ฤดูกาลนี้เราได้ทำไรไ้หนา ในฤดูกาลหน้า เราก็รอฟ้ารอฝน แล้วเราก็จะทำไรไ้หนาเราต่อเนื่องไป นี่พูดถึงการทำไรทำสวน เขาก็ทำลงที่ดินของเขา

นักปฏิบัติ เราจะพยายามทำความสงบของใจ เราก็จะหาหัวใจของเรา เราก็พุทโธ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิลงบนหัวใจของเรา เราก็ทำซ้ำๆ จนกว่ามันจะมีความชำนาญ

ชาวไร่ชาวนาเขาทำทุกปีๆ จนเป็นอาชีพของเขา เขาทำจนเขามีความชำนาญของเขา เขากำหนดของเขาได้ตลอดเวลา

ไ้เราเหมือนกัน เราเป็นนักปฏิบัติๆ เราก็ต้องค้นคว้าหาหัวใจของเราไป เราก็ทำลงบนหัวใจของเรา แก้ไข เราก็ต้องกลับไปพุทโธต่อไ้ เราก็พยายามทำความสงบของใจเข้ามา

แล้วถ้าทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าเป็นสมาธิภูมิ ญกต้องชอบธรรมนะ เวลามันหยุด มันหยุดนะ เราก็พุทโธต่อเนื่อง มันหยุด เราก็หยุดกับมัน

เหมือนกับขับรถไปบนกลางสะพาน แล้วก็จอดรถไว้บนสะพาน ขับรถมันขับรถ เราขึ้นสะพาน เราก็ลงสะพานต่อเนื่องไปถึงเป้าหมายของเรา

นี่ก็เหมือนกัน พุทโธ ถ้ามันหยุด หยุดเราก็พุทโธต่อไปสิ เราไม่หยุดรถของเราบนสะพาน เราจะขับรถของเราขึ้นสะพาน แล้วก็ลงสะพาน แล้วก็ไปสู่เป้าหมายที่เราปรารถนา

ถ้ามันพุทโธฯ จนมันหยุด นี่เก่ง แต่มันไม่พุทโธต่อไปไง ถ้ามันพุทโธต่อไป ก็เท่ากับเรา
ขับรถของเราต่อไป ถ้าพุทโธต่อไป เพราะมันยังพุทโธได้ไง

มันมีกรณีหนึ่ง พุทโธฯฯ จนพุทโธหายไป

แล้วบอกว่า ถ้าสมมุติว่าให้มันพุทโธได้ไหม ได้ครับ

แสดงว่ามันหายไปโดยความสะเพร่าของเรา มันไม่ใช่หายไปโดยข้อเท็จจริง

ถ้าโดยข้อเท็จจริง พุทโธฯฯ จนมันละเอียดย่นะ ละเอียดอย่างใดก็แล้วแต่ พุทโธต่อเนื่อง
ไป นั่นนะเราจะขับรถขึ้นสะพาน แล้วลงสะพานไปสู่เป้าหมายนั้น

พุทโธฯฯ จนพุทโธหายไปเลย แล้วสมมุติถ้ามันได้ไหม ได้ครับ

แสดงว่าสะเพร่า ไม่เอาจริง หรือไม่รอบคอบพอ การปฏิบัตินั้นก็อุปสรรคไป

แต่ถ้าเป็นข้อเท็จจริงของมัน ขับรถขึ้นสะพาน ลงสะพาน ต้องไปถึงเป้าหมายนั้น พุท
โธฯฯ พุทโธจนพุทโธไม่ได้ ไม่ได้ มันไม่ได้ในตัวมันเอง แล้วมันรู้มันชัดๆ มันจะมีความสุข ความ
สงบ มันมีความมหัศจรรย์ มันไม่ตื้อๆ ตื้อๆ

ตื้อๆ นี่เราก็อหโมหะ ชมว่ามันไม่ไปกับหุนตั่วฯ อันนี้ใช้ได้ แต่ตื้อๆ มันก็บอกอยู่แล้ว ตื้อๆ
หนักๆ มันเป็นของมีน้ำหนักไป มันไม่ใช่ของปุยนุ่มไป มันไม่ใช่ความสว่างไสวไป เห็นไหม มัน
แตกต่าง ผลลัพธ์มันฟ้อง มันฟ้องว่าเราทำไม่ถึงที่สุด เราทำไม่ต่อเนื่องไป

ไอนี้แค่หุนตั่วฯ มันหยุด มหัศจรรย์แล้ว ก็คิดว่านี่คือเป้าหมายแล้ว แต่ความจริงมันยัง
พุทโธต่อเนื่องไปได้ อย่างเช่น ลมพายุเกิดขึ้น ลมพายุนั้นผ่านบ้านเราไป พอมันผ่านบ้านเราไป
แล้ว สิ่งที่เหลือเราก็ซ่อมแซมบำรุงรักษาบ้านเรา

ไอนี้ก็เหมือนกัน เวลาลมพายุมันมา แล้วมันผ่านไปไอนี้หุนตั่วฯฯ มันมาแล้วมันผ่าน
ไป แล้วบ้านเราละ ไม่ดูแลรักษาบ้านเราต่อไปไถ่ ถ้าจะดูแลรักษา เราก็ทำต่อเนื่องไป ไ้อากาศ
ตื้อๆ มันจะดีขึ้น เพราะมันมีแรงส่งมาจากไ้อหุนตั่วฯฯ แล้วหยุด

ไอ้หมุนตัวๆ แล้วหยุดนี่คือผลงาน ถ้าผลงานนี้ภูมิใจนะ แต่มันจะมีงานต่อไป ผลงานเราได้มาครึ่งหนึ่ง แต่มันยังมีผลงานต่อเนื่องไป เราไปวางมือซะ แล้วถามว่ามันคืออะไร นี่มันคือจิตที่มันปล่อยวางจากอาการที่มันลากไปจนมันเป็นตัวของมัน แต่มันยังไม่เบาบางพอ

ถ้าวิธีการให้ทำเบาบาง ก็พุทโธๆ พุทโธคือคำบริกรรม บริกรรมคือจิตนั้นมันพอกตัวมันเอง จิตนั้นมันมีการเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวเพื่อหยุดนิ่ง เคลื่อนไหวเพื่อสงบ

ถ้ามันหนักๆ มันไม่ได้เคลื่อนไหว มันมีน้ำหนักของมันไง ถ้าพุทโธๆ บริกรรม บริกรรมคือการเคลื่อนไหวของใจนั้น เขาเรียกว่าต้องมีคำบริกรรม ต้องมีงาน มีการเคลื่อนไหว มีการกระทำ เพื่อให้จิตนั้นมันพอก เพื่อให้จิตนั้นมันสะอาดของมันด้วยคำบริกรรมของมันไง นี่พูดถึงว่า แก้วไขถ้าจบนะ

ฉะนั้น แบบนี้เรียกว่าสมาธิแบบไหนครับ

เป็นสมาธิดีๆ ที่รู้อยู่ในหัวใจนั้นครับ เป็นสมาธิของเรา เป็นสมาธิ เป็นสมาธิด้วยความภูมิใจใจ ด้วยความภูมิใจว่า เราประพฤติปฏิบัติแล้วเราก็อำนาจของเรา นี่เป็นแนวทาง

จากการปฏิบัติเริ่มต้น เราจับหนทางอะไรไม่ได้เลย จิตนี้เป็นนามธรรม เหมือนอากาศที่เราไม่มีแผนที่ ไม่มีพิกัด แต่พอเราทำของเรา มันมีแล้ว เราทำได้ของเราแล้ว แล้วทำของเราให้มันต่อเนื่องไป

สาธุนะ เวลากาลามสูตรๆ ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น ให้เชื่อผลจากการปฏิบัติ นี่เราก็บปฏิบัติแล้ว แล้วเราได้เห็นแล้ว แล้วทำแบบเดิม ทำแบบที่โยมพุทโธ โยมใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ทำแบบนี้ แล้วให้ละเอียด ให้รอบคอบขึ้น ถ้าละเอียดและรอบคอบขึ้น มันเป็นประสบการณ์ แล้วทำไปมันจะมีผลงานของมันไง

เวลาที่มีผลงาน เห็นไหม ผู้ที่มีอำนาจวาสนาในการประพฤติปฏิบัตินะ ถ้าปฏิบัติขึ้นไปแล้ว บัจฉิตตัง สันติภูริโก มันอยู่ที่ประสบการณ์ในใจนั้นนะ ประสบการณ์ในใจนั้น แล้วเวลาไปหาครูบาอาจารย์ ถ้าครูบาอาจารย์ท่านปฏิบัติแล้ว ท่านจะมีประสบการณ์ในใจของท่าน

แล้วเวลาเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาเนอะ อริยสัจมีหนึ่งเดียวเท่านั้นเนอะ ทุกข์ เหตุให้เกิด
ทุกข์ ทุกข์ดับคือขณะจิต คือนิโรธ ดับทุกข์ด้วยเหตุ ด้วยมรรค ๘ ถ้าเป็นสัจจะเป็นความ
จริงเนอะ อริยสัจมีหนึ่งเดียวเท่านั้น ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ที่ถูกต้อง เอวัง